

CIRKA

Gutta cavat lapidem

E përkobëshme kulturele popullore

Del të paren e të tretën të diele të setcillit muej

PAJTIMET:	Shqypëni	Përfashta
Për 1 vjetë. . . Fr. ari	4.-	6.-
„ 6 muej . . . „	2.20	3.50

Vj. I. Nr. 2

Shkodër, 7 Qershier 1936

Copa 1 Lek

Me fuqí të bashkueme

Per né shqypetarët mbetun sá qindvjeta prej mndorjevet historike, në një stazi të vijueshem, kurse të gjith popujt tjerë t'Europës kanë punue e perparue, ást sod e domosdoshme me fitue kohen qí kemi bjerrë per me u vùe në një shkallë me ata popuj. Na sod kemi një lamë të haptë veprimi e kemi edhe ngutsí, pse sá má fort e má parë të jemi barasue me kulturë, me ekonomí e të tjera, me kome fqij e kome tjera të gjytetnueme, aq má të forta i a kemi ngulë temelet, jo vetem pavarsís politike por edhe ekonomike e kulture. Skvilibri ást gjith-herë i rrezikshem e s'duhet të ngjasin.

Veçse një vshtirsí qí e kanë pasë komet tjera, na nuk e kemi. Në sá komeve okcidentale per me mrríjt n'at shkallë qí janë sod u ást dashtë me shkue tue kerkue mjetet e mëndyrët e veprimit, na sod ato mëndyrë e mjete mûnd t'i marrim prej tyne tue i pershtatë mbas natyrës së vëndit t'onë. Me fjalë tjera mûnd të perfitojmë prej gjytetnimit e eksperjencës së tyne.

Një nder këto mëndyrë me të cilat gjithkah sod në botë punohet e qí i ep fryt e grat veprimit e shkas të fórt perparimit ást të bashkuemit e fuqivet. Shekulli i jonë njizet mûnd të cillsohet shekulli i veprimit të perbashkët, i organizimit. Të gjitha veprat me randsí krijohen e frytësojnë tue permbledhë të tãna forcat më një organizim të fórt e t'imët e sá má të fórt e má t'imët aq má të dobishem. Të vëm oroe pak per rreth boten e kemi per të pá një organizim në të gjitha shfaqjet e veprimit të sajë: organizim në tregëtí, organizim në financë, n' ushtrí, në harte, n' ekonomí, me shoqnina anonime, me banka, me korporata, me akademina e tjera. Ushtria má e forta sod ást ajo e organizueme má mirë e faktori má i parë i fitimit ást organizimi sá má i plotsuem. Kush sundon sod boten? Financa qí ást bâ e ást e pushtedshme tue

organizue e bashkue fuqít e veta në një lidhje të ngushtë. Nuk ka xêje sod qí mos t'i kënë të bashkueme pjestarët e vet per ndímë e fitim të setcillit. Mârrdhânat t'ona me vënde tjera, në daç të jemi tregtarë a të një profesionit tjetër, gati të gjitha janë me shoqnínat.

E na a jemi të bashkuem? A janë të permbledhuna fuqít t'ona në veprim në mëndyrë qí me xjerrë frytin n'at masë qí e don koha e qí e lypë gjendja e vëndit t'onë? Mjerisht duhet me thânë se jo. E ket të vertetë t'a difton puna se këtû nder né nuk ká a ká një numer teper të pák shoqninash; si shoqnina tregëtare, industriale, si edhe kulture e tjera me një veprim të frytëshem. Psehi? Psehi ást i kollajshem. Nder kohna të kalueme para pavarsís shqyptare na nuk kemi mujtë jo vetem me u organizue politikisht, por edhe shoqnina tjera në daç kulture në daç edhe fjeshtë tregëtare nuk janë kënë lëjue, asë t'artharas janë kënë pengue. Kemi jetue per sá qindvjeta në një atmosferë mosbesimit, në një sundim qí kishte per divisë «divide et impera». E shpirti i jonë, formue n'at ambjent, nuk ást msue per veprim kolektiv por gjithëherë individual. Faji prá nuk ást i jonë per mndorjet historike janë kënë kundra bashkimit t'onë. Por faj kishim me pasë sod, me lír qí na ep pavarsija e jonë, me kënë se nuk e ndíjmë me fórc vleftjen, nevojen e ngatesin e të bashkuemit të fuqivet t'ona e me sa qí bashkimi të jët sá má parë një realitet.

Ást një fjalë e motëshme edhe e provueme: «Bashkim bân forcen». Po i bashkueme fuqít t'ona në një organizim të fórt e të sundoshtë në setcillen degë të veprimit t'onë, mûnd i jonë nuk ka me u shkaperdá as nuk ká me shkue kot, por ká me dhânë fryte të të mira e të shumta per permirësim të gjendjes s'onë e per lulzim të vëndit.

Me gzim të math shofim se botimi i së perkohshmes s'onë kje pritë me simpatí e me knaqsi të madhe prej të gjitha rëndeve të publikut t'onë. Numri i parë i së perkohëshmes u ndalue gadi prej të gjitha atyne personave të cillave u kje dergue në pajtim, e u'anë tjetër prej të gjitha rëndeve shoqnore, prej të gjitha kategoríve të lexuesave, janë tue na marrjtë per ditë — me gojë e me shkrim — pergzime, urime e lavdurime. Po na thore se e perkohëshmja e jonë ká mbushë një gollë, mbasi mungote deri tash në vënd t'onë një revistë qi, e hartueme me një stil të lét qi të mûnd të merret vesht prej gjithkuej, të plot-sote egzigencat e ndryshme të lexuesave, tue fillue prej atyne — sidomos familjeve — qi dishrojnë me pasë lexime argtuese si kush, të cillat mjerisht në vëndin t'onë janë të rralla, e deri ndër ata qi merren me shoshitjen e çashtjeve të ndryshme të jetës s'onë kulturore.

Ký gjykim e pelqim i lexuesave né na nderon fort, mbasi i pergjegjet pikërisht pro-

ramit t'onë: kulturë në mëndyrë popullore e neper mjet t' argtimit; e na — tue mos mujtë me i pergjegjë veçanërisht setcillit, — prej këtyne shtyllave me gjith zëmer i falemi nderës të gjith dashamirëve t'onë, si edhë asajë pjesë të shtypit qi lajmoi të lémit e revistës s'onë e pat fjalë të bukura per né. N'ânë tjetër, në shëj miradije ndaj lexuesat t'onë të ndershem, nuk po mundena me ndëjë pá botue në një faqe tjetër, relativisht me ngushticen e vëndit, vetem disá nder gjykime të lexuesave qi na kanë ardhë deri tash, marrë prej të gjitha rëndeve shoqnore; tregtarë, njerz të popullit, profesora, msuesa, studenta, etj.

Këto gjykime janë per né perkrahta má e madhe e nzitja má e fortë, me qindrue pá u lodhë në vepren së cillës i a kemi hí, të sigurtë se kështû do t'i vijmë vëndit t'onë e do të plotsojmë dishiret e lexuesave.

“CIRKA,,

Në pershkim të dy javëve

Mbas të kryemit të luftës italo-etjopike gjendja nderkombtare nuk ká pasë të thuesh ndonji ndrrim, porse marrdhânat dukeshin herë aq të vshtira sá me të shtye me ndjellë zí, herë má të permirsueme sá të çilej uzdaia se një marrëveshtje e shpejtë do të bâhej.

Ká vjeftë fort me skjarue pozicionet, sidomos atë qi do të mbajë Italia kundrejt Anglís, intervista qi Duçe-ja i ká dhânë fletores së Londonit «Daily Telegraph», e cilla áshht dá në shëj per një kundershitim të parrështun kundra politikës e luftës italjane n'Etjopí. Fjalët e Duçes kështû i komenton Temps-i i Paris-it: «Pozita e Italís áshht e caktueme në mëndyrë má të kjartë e të dishrueshme e fjalët e Kryetarit të Qeverís Fasliste kanë meritimin me vûe diskutimin në dritë të vertetë. Si do qi të mëndohet per çashtje të caktueme prej parimeve të Genevës, duhet me marrë para sýsh një gjendje fakti qi kurrkush nuk mûnd t' a ndrrojë». Trí rrugë ká me zgjedhë politika mbas mëndimit të Temps-it: shtimi i sanksjonevet qi kishte me kënë lufta; të mbajtunit e sanksjonevet qi

kishte me shtýe Italín të bashkohej me Germaní; dhe «politika me i u shtruede asajë gjendje qi nuk áshht mujtë me u ndalue, me hjekë saksjone, me marrë persrí me bashkëpunim t'Italís politiken e organiximit të pagjës». Cilla rrugë nder këto të trija ká me u ndjekë? Këshilli i Lidhjee së Kombeve mbledhet me 16 të k. m. e per ket çashtje mëndohet se ká per të pasë një të dame definitive.

Në Palestinë gjendja áshht fort turbull. Harapët e atij vëndi nuk e shofin me sý të mirë politiken e Anglís në favor të ebrejvet të cillvet qyshë me deklaraten Balfour 1917 u áshht dhânë e drejta e njoftue edhe nderkombtarisht me krijë një shtet të vejn në Palestin. Qyshë atëherë harapët janë fort zëmrue e ky zëmrin ká shprehýe sá herë në kryengritje, paqeshum me randë, por kësajë heret ká marrë mjaft hapët, shkaktue sidomos prej pronimve të tokve të katundarve harapë qi shpesh janë tue u pague me florij e tue u shtrí kështû në tokë të tyne perherë e má me gjânësi.

CIRKA PASTRUESE

Gjuha e përbashkët

Fletorja „Besa” në Nr. 1460 tue dhanë gjykimin e vet plot lavde permbi „Cirken” çfaqë dishirin qi shkrimtarët Shkodranë të perdorin një gjuhë më të pergjithsue me stil më të butë në mëndyrë qi mûnd të lexohen lëtas e të perhapen edhe nder krahinat tjera të Shqipnis.

Këjo vërejtje me shumë randësi e „Besës” prekë drejtë për drejtë një çashtje qi sod është shumë e rrahun edhe si i thonë, «à la mode» nder shkrimtarët e intelektualt Shqypetarë: ajo e gjuhës së përbashkët. Tue shkue mbas një rrymës qi sod për sot është shumë e perhapun, kishte m’ u dashtë qi nder botime Shqipe të perdo-ret një gjuhë qi po u thirrka „mbas stilit zyrtar” e qi, me hi m’ e analizue hollë, nuk dihet mirë se çka është, por qi, me shkue mbas shembujsh qi na japin perfaqësuesat e kësaj rrymë neper botime të veta, neper libra e fletore, nuk kishte me këne tjetër por një të përzim i pá kurrfarë ligje e i pá kurrfarë rregulle i të gjitha dialekteve të Shqipnis, shkurt një esperanto shqypetar, — po kje se mûnd t’ a thrasim kështu — i krijuem me qellim qi të merret vesht prej gjith shqypetarëve, — thonë ata — por qi mbas mëndimit t’ em, i neveritet edhe përbuzet prej gjith shqypetarëve. E permbi ket çashtje është mirë me çekë ktu edhe gjykimin plot auktoritet të Poetit t’ onë kombëtar A. Gjergj Fishtës, i cilli në një vjershë t’ „Anzave të Parnazit” e cilla sod më fort se kurr është plot aktualitet, ket gjuhë — esperanto — shqypetar e thret „gjuhë mushke”. Sa mirë kishin me bërë perkrasat e gjuhës së përbashkët me e lexue edhe një herë „Kangen e Palok Cucës” për sá i perket kësaj çashtje.

Çashtja e gjuhës së përbashkët, a për me e quejt më vetësisht, e gjuhës letrare, nuk është një çashtje qi i paraqitet vetëm gjuhës s’ onë, por i është paraqitë edhe gjuhëve tjera më të perparueme se e jona të cillat me kohë e kanë sberthye; vetëm se asnjëna nuk e ka sberthye në mëndyrën qi kerkojnë sod për shqypen perfaqësuesat e gjuhës së përbashkët, tue i perzi të tana dialektet. Të marrim për shem-

bull italishten letrare, e cilla nuk është tjetër por një i vetmi dialekt i krahinës Toscana qi kje zgjedhë për gjuhë letrare t’ Italis, e qi natyrisht gjatë shekujve ka ardhë tue perparue e tue u permirsue. Gjithashtu germant zgo. dhen për gjuhë letrare mëndyrën e të folunit „hochdeutsch”, qi perdorohet më fort nder vise të Hannoverit. E të vëhet oroe se nder ato kombe gjëndja ishte shumë më e vishtirë se është sod nder né. Atje — ku edhe sod dialektet janë në lulzim e kanë një letratyrë të veten: mjafton me permëndë të famshmin poet italian dialektal Trilussa, — dialektet kanë një ndryshim kaq të madh ndermjet vedit sá për shembull n’ Itali një njeri i pá shkollë i Sardegnas nuk mûnd të merret vesht aspak me një prej Piemonte-s, me sá mûnd të merren vesht një i Vjenas me një të Berlinas. Perku-ndra, këtu në Shqypni dialektet, me gjith se ekzistojnë, e do t’ ekzistojnë, kanë një ndryshim shumë të vogël ndermjet t’ vedit në krahasim me atë të vëndeve tjera, kaq sá jo vetëm intelektualt e ata qi kanë një shkollë, prej verit edhe prej jugut, kuptohen fort letas me shoqishojnë me fjalë edhe me skrim, por edhe njerzt e popullit, analfabetat, mûnd të merren vesht pá ndonji vishtirësi të posaçme ndermjet vedit, e shembullin më të bukurin e kemi nder ushtarë qi, nonse të perziem prej krahinave të ndryshme, kuptohen shoq me shoq jo me vshtirësi.

Prandej — kishte me thanë un — edhe na, kuer të n’ a vijë kohë, kemi m’ e sberthye ket çashtje tue zgjedhë për gjuhë letrare njat dialekt të Shqypnis qi ka më n’ a u dukë më i pershtatun për ket qellim. Më ky gjykim është këne dhënë tash sá kohë, edhe është këne thanë se për gjuhë letrare të Shqypnis do zgjedhë dialektin e Elbasanit edhe ky mëndim është këne pranë pá kundreshtim si për Toskëve ashtu prej Gegëve. Pse prá sod ata perfaqësuesat të rrymës për gjuhën «mbas stilit zyrtar» nuk perdorin dialektin e Elbasanit? Pse, — më duhet mûe — shumë nder ata qi bertasin më fort «gjuhë të përbashkët, gjuhë të përbashkët» jo vetëm dialektin e Elbasanit nuk e njofin fare, por shka a shumë më zí,

shum herë nuk njoftin thellë as dialektin në të cillin i ká msue e âma.

Por, — *gjithmonë mbas mëndimit t'ëm* — çashtja e gjûhës letrare nuk âsht sod çashtje aktuale per né, ndoshta zgjidhja e sajë ká me kënë barrë e breznís s'ardhshme. E nuk âsht keq qi të jét kështû. Detyra e jonë âsht t'i punojmë, t'i lavrojmë dialektet t'ona, tue u dhanë shkas e perparim sá mâ fort qi të mundena, tue qitë në shesh bukurít e mshefta të setcilit prej tyne, por mos t'i perzijmë bashkë, mos të humbim personalitetin e kurrnjânit.

E nder shkrime t'ona, nder fletore t'ona, mundena po, po deshtme, me perdorue edhe shum dialekte, por tue i mbajtë të dallueme e vetem nder copa të ndryshme, e môt të ndodhin, sikuerse mjerisht shifet shpesh herë, qi mbrênda një artikullit, e shpesh edhe mbrênda një periudhës, ndeshë nieri në trajta të ndryshme, si per shembull: me punue, me punuar, me punua, me punuem. E ket pikpamje më duket se ká pranue edhe Ministrija e Arsimit nder disá libra leximit qi perdoren nder shkolla, kû paraqiten copa të dallueme prej dialekteve të ndryshme, sado qi mjerisht jo në perpestim të drejtë e të dishruem.

Vetem tue veprue në ket mëndyrë, e tue perdorë frazeologín e pasun të dialekteve t'ona kemi me mujtë me pshtue visarin e páçmuem gjûhsuer qi mshefet, sikuerse mirë thotë «Besa», veçanërisht nder krabinat e Verit. E tue veprue kështû, nuk âsht kurrfarë rrezikut, sikuerse u mundova m'e sprvue mâ nalt, se folësat, shkrimtarët e lexuesat e dialekteve të ndryshme nuk merren vesht ndermjjet védit; mos tjetër sá per vedi, na shkodranët mund të thomi se kuptojmë pá vshtirësi shkrimet në dialekte të Tosknís, e po kje se per fat të zí nuk ndodhë anasjelltas, këjo âsht një mungesë qi duhet shdukun; në vënd qi me ndëjë tue msue fjalë të hueja me të cillat hír e pá hír po i mbushim shkrimet t'ona, a s'â shum mâ mirë qi të thellojmë njoftunín e djalekteve të ndryshme të Shqipnís qi tek e mrâmja nuk janë tjetër, por pjesë të njaj njisije së vetme, të bukures gjuhës s'onë shqypes?

Kta — po e persris — âsht mejtimi i ém i pervûjtë, por na kemi në Shqipnín t'onë persona — sado qi mjerisht teper pak,

e, më lëni të tham, të pá-zevêndsueshme — me auktoritet të math e të provuem, të cillët shpresoj se nuk kanë me mungue m'e irrahë çashtjen nder të perkohëshme t'ona kulturele. E më duket se meriton m'u irrahë.

Lul Shkurti

Lumnija... prej pantallonavet të gjâna

Charlot-i ká lé me 1889, dikush thotë në Fontainebleau, dikush në London. Në ket kryegjytet ká jetue vjetët e fminís. Mbet jëtim, pá babë pá nanë, vetem me një vllá, pá mbushë shtat vjet, në mjerim mâ të madhin. Charlot-i e vllau i tij hashin kúr mûejshin e jo kúr dueshin. Mâ të shûmten flêshin jashtë, mbas qi të kishin hanger ndoj pëmë të kalbun qi mblidhëshin per tokë hí tregtorevet të pëmëshitësavet.

«Nder ato dit, ka shkruë Charlot-i, un hiqshem keq per û e më ngushtote friga e nesermes. Pasunija e sotshme s'ká me muejt kurr me m'a hjekë ket frigë».

Tet vjetsh, xën zanatin e rruestarit; porse theatri, e terhjek. Lën at zanát per me hí në një shoqni shetitëse theatri, mbasi kndon mirë e kcen bukur me të çuditë. Me 1905 hýn në një shoqni tjetër theatri, qi kishte një degë edhe në Amerikë. Nuk i epej at-herë me luejt veç se pjesë të parandueshme; por një ditë, tue i mungue drejtorit të degës s' Amerikës një hartist, Charlot-i kje sgiedhë per me e xêvendsue, e përdel shkarkoj me 1910 në Nev-York.

Kje fillesa e filmeve komike. Charlot i rá në sý Mac Sennett-it qi e muër per 125 dollar në javë e e çoj në Hoollywood. Por në fillim nuk kje pelqye e nisen mos me pasë besim në ket ingliz të thát e të topitëshën, deri hi ditë qi Charlot-i i u paraqit me një pá pantallona të gjâna me një kapelë të vogël e me një shkop qi s'e lshote dorët.

Atherë kje Lumnija.

NATË E MNËRSHME

NOVELË

Është kot me thënë, permby frigë nuk mûnd t'arsyetohet, — kështu flitte një doktor mbas buke — sejcilli e ká n' at mëndyren e vet. Friga qi per dikë është punë gazi, per një tjetër është e natyrshme; dikush trëmet t'a pámen një thikë të madhe, dikë e kapë mnëra porsá t'i dalë para një shtasë. Un, po e xámë, po tham per vedi, nuk mûnd të shof shtasë gjaku të ftoftë, të jët edhe një hardhucë a një bretkocë, per pá m'u çue shtati tânë puçrríz. E këjo ligështi e ëmja — po e thrasim po deshtët kështu — ká me ju zhvillue mnëren qi paçë sprovue — e mos e sprovofte kush — kúr paçë ndodhë njëherë në Vjenë tash shumë vjet.

Kishem një odë në një hotel të vogël në shkáj të gjytetit, kû kalojshe gati gjith ditën tue xânë; prej vonet mandej delshe me marrë pak ajr. Por një të mrame, lodhë e turbullue kryet prej punës të padáme qi kishem bá gjatë ditës, qita cekën me bá një shetí má të gjatë, e kúr këtheva në hotel per darkë, ishte errë e bá vonë e koha e bukës kishte kalue.

Në salë s'ishte kush tjetër veç një udhtár vonak si un, e kamerjeri vendoi çinijat mbë të njajten tryes njënen per ballë tjetres.

Porsá paçë hanger per ngut haen e parë, — mish të kuqun të ftoftë me një salcë spirilang — xûna me shikjue shokun t'ëm me kureshtín e një xásit qi shumë herë nder hartime të veta prej ftyret i duhet me pershkrue karakterin e ndo'i njerit.

Ishte një ftyrë shumë e interesueshme. Gitej si me kë në nieri panagjyrit ose pronár i një cirkut. Ftyra e tij ishte e zeshkë e me mollza të faqevet në të kuq; flokët e shkatrruëm, synin çelik e çismet në mëndyrë të zotnesave të bishve t'ëgra.

Nuk kaluen pesë dekika e i panjoftuni i ém filloi me hjedhë ka 'i fjalë: mbas një të katert ore i a kishim hí bisedës si miq të káhershëm. Më distoi qi vîte prej Hindijet, drejtue per Germaní per me shitë, nuk dija Parkut Zoologjik të Berlinit, a por ndo'i Bar-num-it a Hagenbeckut, a ndoshta të treve, një koleksion shtasës tropikale: luáj, bishë t'ëgra, pantere, gjarpíj. Kúr permëndi gjarpíj e pveta me ngutsí:

— Po këto shtasë a i ká këtú me vedi?

— Këtú i kam. Shtasët katerkambëshe i kam nder kafaza të mdhaj i gjarpíj e mbajë n'odë t'ëme, nder arkë të veta të ndryme me çile.

Un ndjeva një të perqethun gjatë kurrí-zit të shpínës.

— Po... a ká mënd me fjetë këtú sunte?

— Është e dijtun.

— Po me bá me të hikë gjarpíj?

— Kû me hikë? Ata flejnë.

— Flëjnë me sý çilë?

— T' a merr mëndja. Është zakoni i tyne.

Por nuk janë edhe aq të rrezikëshëm si e mëndojnë këtú n' Europë. Un njof një vajzë të réatje në Hindí, qi ká mbajtë gjith naten një gjarpën kobra nen jestek.

— Bukur besa!

-- Ajo nuk u kujtue per kurgjá e ndijte veç një krizem të lét nen krye. Nade mandej, tue dashtë me goditë shtratin, si çoi pak jestekun, páu gjarpnin qi pöngrehte kryet me qetësi tue shikjue me sý miradije. Ishte i një rodit shumë të bukur. Edhe un kam ndonjë kési rodit. Kam edhe asi të mdhajsh në njëre të bakrit a në njëre tjera si t'i lypish. Po deshte shkojmë e i shofim. Kam gjarpíj vetem me një mushkní, bájnë not pá pasë vegla noti e hecin pá pasë kambë. Posë këtyne kam edhe asish me dyqind e pesdhetë parë bríj...

— Jo, jo, falemi nderës. Nuk m' interesojnë shtasët me një mushkní e me dyqind e pesdhetë parë brí.

— Ndoshta i dron?

— I drue edhe fort! E, per me t'a thënë rrumbullak, nuk është aspak punë e mirë qi të sillesh me ta në mjes të njerzve të gjytetnuem.

E shkenca mandej, zotní locí?

— Në kjoftë se shkenca ká nevojë per ta, të shkojnë naturalistat e t'i studjojnë gjarpíj nder vënde të tyne e jo me ardhë këta me pá shkenctarët nder vënde t'ona.

Biseda ngjati edhe pak e mûnd t'a mërrni me mend me sá ándje t'ëmen. Mora vesht at natë se gjarpíj, para se me na hanger, kishin zakon me na lpi: duket se të lpiimt u ndimote per me bá një të blun haje të mirë.

Kúr u çova ballin e kishem një prej djersve të ftoftë.

Oda e ëme ishte e mramja në fund të rruginës. E njita, gjithi mënd te fjalët e bukra qi kishem ndí, e u shdësha kadalë. Por perpara nuk ndaja pa këqyrë nen shtrat e në zemullíja, nder sýza të rafteve e nder të gjitha skutat e qutës.

Kúr ishem e ëme pá po ndijë zhurmë n'odë per bá një zâ qi po më bertet:

— Gute Nacht, mein Herr! Po shof se enë s'paskë ra. Bash gjamin e mirë, si tash po e báj vetë qi s' kam fjetë në shtrat tash tet ditë.

I zoti i gjarpijvet!

Mëndimi mâ i parë kje me u veshë me të shpejtë e me lypë odë tjetër. Por me folë të drejten më vite turp me diftue drojen t'ëme, droje fmijsb. E njimënd gjarpijt të ndrëm me çilc nuk kishin mujtë me derptue murin ose me zdrypë neper kamin të votres per me më bâ shoqni mue. I bâna zëmer vedit, fika qirin e râsh me fjetë.

Ndëja shum kohë pá më marrë gjumi, tue u sjellë e persjellë neper shtrat, i nervozuem per at fqij të pakandshe. Nen kapak të derës të ndryeme me shul qi bashkote dy odat t'ona, shifëshem dritë e ûn kishem frigë kúr ajo dritë do të shdukej. Si të fikte driten fqiu i êm do të kishte rá në një gjumë të randë e s' kishte mujtë mâ me u bâ roja e gjarpijvet. Drita u zhduk e në një heshtim të plotë rá të tanë shpija. * * *

Më xû gjumi, një gjumë i frigëshem, i shqetësueshem. Sá fjeta? Nuk e dij: një orë, dy orë ndoshta. Dij veç se një zhurmë e lét më zgjoi tremëshem e me hov. E dijshe mirë krejtë se kû ishem: friga, t'afermit e atij nierit, të rámt prishaqefas me fjetë, kallximet e mnërshme, të gjitha më rán në mënd me një herë. Nuk ishem aspak pergjumshem, por me mende të këthillët, tue më rrahë zëmra si çakiçi u ngreha ndëjun e u vûna me prigiue.

Ishte një zhurmë e çuditëshme: një levi-zje e parregullt, e ndrydhët, qi herë herë prâte per një kohë të shkurtë e prap mandej fillote, tash e kadalëshem e tash e shpejtë, me do të ráme të ndjekuna prej heshtimit. Shtrîna krahin kah tryesa e natës per me kerkue kutijn e shkrepave: nuk ishte. Kishem harrue mbi voter qirin edhe shkrepcat. Zëmra më rrihte me fuqi e me sy hapët shikjoshe pajada në terr.

Zhurma nuk prâte; pak mâ e lét ndoshta, por mâ e shpeshtë. Një zâ dote me më dalë prej fytit: gjarpijt! Por, sikur ndodhë shum herë në gjumë, zâni nuk më punote. Râsh lmuç mbë shtrat, me djersë të ftofta, me dhâmë të shternguem, i lshum krejt prej mnëret.

Mëndja e ëme qi ishte në një mûndim të madh, por qi mendote me këthilltësi e shifte kjartas, thue se âsht mëndja e një tjetrit, mûnd t' a shpjegote krejt punen, e ndiqëte mirë udhen qi gjarpijt ishin tue marrë.

Ata kishin kalue per nen kapakë t' asajë derë kû un para se të mërrte gjumi kishem pá nja dy gisht dritë; ato zhurmë të ndryshme ishin livrimet qi gjarpijt bâshin tue hecë rrshanë në kerkim të njëj drejtimi, herë tue ngrehë kryet, herë tue u vûe prap në të hecun; dalloshe ferkimin qi lkura e lmuët bâte mbi shtroje t'odës. Mëndoshe se mbas pak kohet gjarpijt e ftoftë, të mnërëshem, kishin per t' u shtrî në kontakt me gjymtyrët e mija,

per me më rrethue gjithkah e me gjuhë të ríta e me jarg me më lpî faqet.

N' at ças un ishem tue bâ gjygjë me Zotin! Por me at mnër në zëmer mënden nuk e kishem të terratisun e më rá në mënd qi dikû e kishem lexue se, gjarpijt, kúr mos të jenë ngucë e mos të kënë ûndijn vetem një ânde e një nevojë: me ndëjë xët; të xetit i vën në një pushim t'ambel e nuk këqyrin më bâ dam. Mblodha gjith fuqit e mija, u çova, kapa mlojen e leshtë të shtratit e e holla në mjedis t'odës. Mandej ndëja tue prigiue. Çka do të kishin bâ tash gjarpijt? a thue mûnd t' a diktojshem? Ndëja ashtû në një pritë të vishtirëshme.

E njimënd, krizmat erdhen tue u rrallue e tue u bâ mâ të léta. A thue kanë rá e janë strukë në mbloje?

N' e mram nuk ndjeva mâ kurrgjâ. Xûni me m'ardhë disi fryma e fillova me shtrî pak gjymtyrët e shtangueme prej friget. Atëherë nisa me arsyetue e me qitë një plan veprimi. Kuptova menjherë se s' ishte punë qi bâhet me vûe kambë mbë tokë para se të dalë drita. Vetem mëndimi qi kishem mujtë me shkelë mbë ndo'i gjarpin më perqethte shtatin. Dava prá me pritë qi të zbardhin drita e m' u desht me ndejë në skâj të shtratit, tue u dridhë prej së ftofti pá luejt prej frige se tue shtrî ndo'i krah a ndo' i kambë të ndeshëshme në lkurë të ftoftë të ndo' i gjarpnit qi mujte me më lidbë.

Tek e mramja filloi me ague tue kalue një dritë e zbët neper âna të dritësoreve. Kadalë kadalë tue u shtue drita, nisa me dallue hijet e vizat n'odë. Por grumulli i mblojes ishte ene në terrirë të padallueshme, ashtu edhe shtrati i êm, e nuk mûnd t' ishem ene i sigurtë se s' kishem gjâ ngiat qi me më bâ shoqni! Mund t' a merrni me mënd se sâ me ânde pershndeta ditën kúr drita harru nd'odë t'ême e plotë e e shkelxyeshme. Nuk i a dâshe sýt mlojes, e nuk shifëshem të shêje të shqetsueshme. Kishte pasë një grumbull në tokë, e nuk ishte gjasë se ishte e banueme. Shtroja e vogel brî shtatit ishte e shtrime në tokë, rreth meje kurrgjâ tjetër veç çarçafat të bâm grumbull.

A thue jam këne në kalapi?

Avita pantoflet e mora zëmer me zdrypë prej shtratit. Mloja gjithnji e grumbullueme dukej krejt e páfajshme. Por un xûna me hecë me shum vumende tue marrë kah âna e derës. Shikshem bâ veç pak hapa, kúr mora vesht gjithshkë.

Në kove kû kishem shprazë ujët e ndyët, kishte pasë rá një m i shkretë, qi me livrime të diçprueme per me pshtue, më kishte pasë xjerrë gjûmin e gonija e tij e deka e tij tragjike kishin lënë shkak i të gjith asajë mnër.

At ditë mblodha rraqet e mija e shkova në një hotel tjetër. * * *

CIRKA

(G. CAPPAROZZO)

— „Pusho 'i herë s' ràmìt
Mbì ket shkrep t' thàt,
O cirkë e ngratë.

Janë tash sà shekuj
Qi n' té vepron,
Kot mùndi t' shkon.“ —

Kshtû zgavrra e vogel
Cirkës i thote
Qi n' té pikote.

E ajo : — “S' persritet
Jo, kot, mùndimi
I nji veprimi.

Janë tash dhet shekuj
Qi, q' se punova,
Ket birë zgavrrrova.

E nder dhetë tjerë
Prandej, s' dysjoj,
Kaq do të punoj.

Prap nder tjerë shekuj,
E n' tjerë pa dá,
Kshtû kam me bâ.

E ne t' njimÿtin,
Shkrepin shpresoj
Se do t'a shpoj,.. —

Mùndi i veprimi
T' gjatë e t' pá-dá
Ngallnjen mb' ç' do gjá.

PRIMULA

Të pritë

Kûr kândshem Maji me hijeshí t' blerueme,
Me gaz e lule marë natyren veshë,
Mállì i njaj ànderrr qyshë kahmot t' dishrueme
Me hov t' pá-pritun n' zëmer m' çohet pëshë.

Kûr mândej véra gjithkafen mlon n' zjermi,
Edhë mûe n' parzem m' ndezë má fort aj mállë,
M' rreh zémra... dridhem... e shkakun nuk e di,
Por pres at anderr si t' ishte nieri i gjallë.

Por kûr ne vjeshtë natyrës stoli ja i hìtë
E nder pëmë t' shveshna má asnjí gjetë nuk m'i
Edhe ún n' zëmer àndrren e ndij me u fikë,
E m' shduken shpresët t' gjitha ka nji ka nji.

Kûr dimni acar gjith botën o shë me t' bardhë
Atëherë prej sÿve lott në shgrehet me turp
— O ditë e gzueshme — kÿj — kûr ke me ardhë? —
Nji zâ i vajtueshem, por, m' pergjegjet — Kurr. —

ALAUDA

DROMCA HISTORIJE

Nji faktor me randësi nder lufta

Ç'do statistikë paraqet konstatime t'interesueshme, prej të cillave mund të xieren eksperiencia të mdhaja.

Gjatë luftës së 30 vjetve, në luftimin që u bë afer Trantenan, austriakët kishin bjerrë 14 0/0 të të forcave të tyne, e prusjanët vetëm 4 0/0. E pra kjene kta të mrâmët që u smrapne. Në 1914 generali Joffre, në luftën e madhe të Marnës, i përgjegjësi disa kryetarve që i kerkojshin urdhna: Do të qindroni të gjithë aty ku jeni edhe me dijtë se mbetni të gjithë. E perfundimi kje i shkëlqyeshëm. Ket përgjegje nepte edhe Wellingtoni kohen e Waterloo. Æsht dhe i pamohueshem influksi i ndryshem që ka në luftë të pá-parapámt. Si në Austerlitz ashtu në Warlerloo, Napoleonit i u desht m'e vonue pës orë fillimin e paracaktuem të veprimit. N' Austerlitz kjo vonesë i prûni fitimin, në Walterloo perkundra i shkakttoi të bjerrunit. Napoleoni vetë thotë: Në Walterloo Æn do të fitojsh jo një herë por njëqind herë. Mjerisht një shí i madh e bân token kaq baltë, sá kje e pá-mundun me bân të msÿemit në agim. Të kishe mujtë Æn m' e bân ket punë, ushtria e Wellingtonit kishte mbetë e rrethueme nder ngushtica të pyjeve para se të mrríjshin prusjanët.

Mrekullit e burokracís

Nji fletore magjarre disa vjet më parë kallxote njiket ndodhje të çuditëshme.

Nji sherbtore e shkretë magjarre në Vjenë, kah ishte tue dekë Ænit, hínë në një smuetore, han mjesditen, edhe shduket n' e nesre pa pague, tue lanë një borxh 20 soldash, që kishin me bân 2 lek e gjysë. Administrata e smueitores i a lajmoi ket punë Policís e cila i shkroi Ministrís së Punëve të Mbrëndshme që t' u bájshin hetime per me gjetë sherbtoren. Ministrija i shkroi 66 Prefekturave e kryetarëve të Bashkís të 25 qyteteve të lira. 66 Prefektat i shkruene 412 gjyqtarëve e kryetarëve të Bashkís të 148 qyteteve. Atëherë 412 gjyqtarët i shkruene edhe ata noterëve të 6700 komuneve. Kta 6700 noterë i këthyne raportat e veta 412 gjyqtarëve, që i a kaluene 148 krye-

tarëve të Bashkís, të cillët i a raportuene 66 Prefektave. Tek e mrâmja, 66 Prefektat e 25 kryetarët e qyteteve të lira i dhane përgjegje Ministrís së Mbrëndshme se me gjithë hetimet e forta që kishin bân, sherbtoria s'kishte mujtë m'u gjetë. Kështu, per me xjerrë dy lek e gjysë, burokracia kishte shkruë 14.704 letra.

Kuer xânësi i a del msuesit

Protagora i kishte msue xânësit të vet Evatlos retoriken, tue caktue edhe një shumë si shperblim, gjysa e të cillit i ishte kënë pague perpara, e gjysa tjeter do të i u paguete mbasi që Evatlo të fitote më të paren çashtje në gjyqë. Por tue kënë se Evatlo i rrefuzote padínat që i u ofrojshin per mos me kënë kështu i shternguem me pague borxhin që i kishte Protagorës, ky i u kercnue se do t' a kerkote të drejten e vet në gjyqë, vendimi i të cillit — ai thote — në ç'do mënyrë do të delte në favor të tij, per ket arsye: O ti — i thote Protagora Evatlos — ké m' e bjerrë daván, ose ké m' e fitue. Në rasen e parë, ti do të më paguejsh në bazë të vëndimit të gjyqit, në rasen e dytë, do të më paguejsh në bazë të paktit që kemi bân, pse kishte me kënë davaja e parë që po fiton.

Por Evatlo kështu e suell argumentin kundra Protagorës: Un o kam m' e fitue daván, e kështu s'kam me të pague kurgjânë në bazë të vëndimit gjyqsuer, o kam m' e bjerrë, e atëherë si mbas lidhjes që kemi bân s'jam i detyruem me të pague.

Cilli kishte arsye..... juridíkiht?

Nji zojë e gípkueme per dekë

Zoja Roland, e gjykime per dekë, në çast ekzekutimit ishte bashë me një petk të bardhë e me kujdes të posaçem, flokët, që i kishte të vez e të gjatë, ishte lshue krahve. Me atë të páno ajo kishte permallue ç'do nieri s'alo zemerzír. Kishte zgjedhë at petk si she-mbull të páfajnis së vet. Kúr mbrríjti në shesh t'ekzekutimit, i u suell trupores së liris që ishte aty, e tha ato fjalë që kanë mbetë historike: O liri, sá mizorína báhen n' Æmen t' Ænd.

NIERI QI S'SHIFEJ

ROMAN I JULES VERNE-S

2)

II

DOLA prej Parisit me 14 prill, n' oren shtatë nadje, në një karrocë udhëtimi. Në një dhetë-dymbëdhjetë dit mëndojshe me mrrijtë në kryegjytet t' Austris. E njimënd me njizetepesë prill n' oren gjashtë e tridhetepesë dekika mbasditë, kualt, xë e tue shkumue, hinë n' oborr të mâtë mirit hôtél të Vjenës. Në Vjenë nuk u ndala veç tridhetegjashtë orë. Aty ndrueme mëndyrë udhëtimi: lãme karrocen e hime në një aní me êmen «Dorotea» qí bâte udhëtimin neper lumin e Tunës. Per gjatë të këtij lumi do të shkojshe n' at aní prej Vjenet e në Ragz.

Në Budapest u ndalem një trí dit, e un me të zí prita per me u êndë neper at kryegjytet aq të bukur. Por një ditë, lodhë e këputë prej shetís së giatë, hína në një kafe per me pushue. Kúr pá dashtë më shkuen sýt në një fletore të çilun, qí kishte në krye të shkrueme me germa të mdhaja këto fjalë: «Pervjeteri Storitz».

Ishte êmi qí m'a kishte permëndë komiseri i policís në Paris, êmi i atij alkimistit të famëshem german; edhe êmi i të birít të tij qí kishte pasë lypë per grue zojushen Mira Roderich.

Qe ç'ka lexova:

«Sot njizet dit, me 25 Májë, pervjeteri i Otto Storitz-it ka me u kremtue në Spremberg, e sigurisht qí të gjith populli ká per të rrã me shumicë në vorrezë të qytetit të të famëshit shkencetár. Gjithkush e din si ky nieri i jashtë-zakonëshem i ká qitë nám Germanís me veprimet e tija të çuditëshme, me hetime të mdhaja qí aq perparim i kanë ôhânë shkences fizike».

Shkruesi i artikullit nuk shtote gjã. Otto Storitz-i ishte pernjimënd në nám e në zã në boten shkencetare. Porse, çka vijote mandej më qiti në mëndím.

«Nuk ká mbetë kush pá e marrë vesht se sá kje ky shkencetár gjáll ishte per disá njerz, të prirun me u besue sêndeve të mbi-

natyrëshme, pak si mnjistár. E áisht e vertetë se me pasë lé një a dy shekuj para, kishte kënë në rrezik me u kapë e me u dje-gë per së gjallit. Duhet me thànë se edhe mbas deke së tij shum kush mëndon se shpirti i tij ka fuqí me bâ punë të çuditëshme, tue kënë sa ai sá kje gjáll ká pasë një fuqí të mbinatyrëshme. Por mjafton me thànë, per me sigurue boten, se mshefsínat e tija zdrypen me te në vorr».

Të jét si të jét, mendova, puna qí na intereson áisht së të birít të tij i a ká bjekë uzdajen per Miren tue i a kputë shkurt doktor Radërich-u. Tjeter nuk na duhet.

Por leximi i artikullit më shtyni me ndjellë pak zí. A ká se si Guljelm Storitz-i, i biri i shkencetarit me i bâ ndo i rrëng Markut o me gjetë ndo'i mëndyrë per me pengue martesen e tij?

— Qe — i thaçë vedit tue hjedhe fletoren në njânë ânë, — qe se un s' po dij aspak me arsyetue. Guljelm Storitz-i ká lypë Miren.... edhe e kanë largue... E mandej?

Kurrkush s'e ká pá má ket farë zotnije e mbasi Marku s' më ká folë kurr per të, pse t' i jap un randsí?

Ne nesëre «Dorotea» u vûe prap per udhë. Në Budapest shum udhëtarë kishin pasë zdrypë e tjerë kishin pasë hí u' s'... Nder këto njãni më rá në sý per mëndyrë të tija pak si të posaçme.

Ishte një burrë një tridhetepesë vjetsh, i naltë me shtat, kuclosh. Dukei German. Etyra e vrashtë e shikimi madheshtuer e bashin jo fort simpatik. Të pruenit e tij ishte krenár e poshtnues. Ky udhëtar rrite në vedit e shifej se s' kishte ânë me bâ shoqní me kënd. Por n' at qef ishen edhe ún qí deri atëherë të thuesh nuk kisheh hí në bisedë me kurrkend. Vetem me kapidani e «Dorotea»-s flitëshem me i hërë per me pasë spjegime per udhëtim.

Me 9 májë paradite, ndersã un po zdrypëshe nder oda t' anis, ai germani po u njitë

te. Gati sá s' ndeshem njâni në tjetrin. M' i nguli sýt në një mëndyrë si të kishte ndo' i të keq me mue. Ishte e para herë qi na qitte rasa me ndeshë ftyrë per ftyrë.

Po çka ká ky me mûe? Ndoshta pse jam françez?

Prap ne nesëre qi u ndeshem më shikjoi edhe mâ rrebtas. Un nuk e kam zakon me bâ fjalë me kënd, por me më shikjue kush n' at mëndyrë të panjerzieshme, nuk mund t' a duroshe. Në kjoftë se kishte gjâ me thanë, pse nuk flitte kjartas ai faqezi?

Para se me i folë drejtë per drejtë mendo-va mâ mirë me marrë spjegime mbi të.

I u solla prá kapidanit, e e pveta a e njifte at udhëtár.

— E shof per të paren herë — më pergjegji.

— A është german?

— Nuk ka dyshim, Zotni Vidal. E mendoj edhe, se do të jët dy fish german, pse më duket prej Prusijet.

N' e nesëre njaty n' oren pesë mbasdite filluem me pá kumbonaret e Ragz-it. E mbas një kohe të shkurtë, mbasi kalueme një brryl të lumit, gjyteti Ragz na u paraqit në të tânë bukurín e vet.

Si mbrrijtem, e kah ishim tue zdrypë, më ndodhi diçka e çuditëshme qi meriton me u kalxue.

Ishëm në kambë tue pritë rendin per me zhdrypë e tue shikjue gjinden jashtë a mund të shifëshem kûnd Markun, kur po ndij një zâ qi po më thotë mbas shpinet krejt kjartas:

«Në kjoftë se Marku mërr zojushen Mira Roderich, mallkue kjofshin te dy!»

U solla me të shpejtë. Nuk ishte kush mbas mejet. E prá dikush më foli! Më foli, edhe me një zâ qi nuk m' ishte i pa njoftun...

Por nuk ishte kurrkush!... Duhet me thanë veç se më kishin bâ veshët!...

Një soj kllapijet e kurrgjâ tjetër.... Shifet se dejt e mij ishin në gjëndje të keqe!... I çuditun këqyra prap mbas meje... Nuk ishte kurrkush!... Un ishem i mrâmi!... Çka kishem me bâ tjetër veç se me zdrypë e imbaro punë?

E njashtu bâna.

III

Si ishte per t' u mendue, Marku më pritte, e me njëherë më shtrini krahët. U muerem në ngrykë me shumë mállë e ndëjem nder

krahë të shoqishojta per një copë herë.

Mandej, si shfryemë në të shprehun të dashtënis së parë, i thaçë:

— Tash të shkojmë. Mëndo se ké me më çue në shpí t' ânde.

— Po, në hotel Temesvar, një dhetë dekika prej kënde, rr. Princ Miloch.... por perpara due me të paraqitë kunatit t' ém t' ardhëshem.

Nuk e kishem vûe oroe një oficjer, kapitan, qi rrite pak si në një âné. Veshte uniformen e Kambësoris së Kufijvet Ushtarake; mûnd të ishte shumë njizetetetë vjetsh, me shtat mâ i naltë se i ndermjemi, me mustakë e mjeker të kështëjtë, i hieshem, në të pruem aristokrat e me një farë madhënjiet, por sýt i kishte t' ambel, buzët në gaz e mëndyrët e ardhëshme.

— Kapidan Haralan Roderich — tha Marku.

E un i shteragova doren kapidanit Haralan.

— Zotni Vidal — më tha — kemi gzim të madh qi po ju njofim; nuk mûnd t' a mëndonin anden qi ká per të pasë familja e ême per të mrrijtun t' uej mbas sa kohë pritje.

— Edhe zojusha Mira? — pveta.

Është e dijtun — i a bâni ém vllá.

Kapidani Haralan flitte mirë frëngishten si dizoti i ati, e ama e motra qi kishin kënë në Francë. N' âné tjetër, mbasi un e Marku dijshim mirë gjûhen germanishte e pak edhe magjarisht, n' ato ditet e para si edhe mandej mrapa, mûnd të flitëshim herë në një gjûhë herë në një tjetër të cillat ka' i harë edhe i perzieshim.

Hime në një karrocë e mbas pak kohe mrrijtem në hotel Temesvar.

Caktova per ne, ne tre viziten e parë qi do t' i bâshe familjes Roderich, e ndëjem vetun me t' ém vllá, në një odë të mirë takamisun me shije, nisë me atë qi kishte pasë xânë vllau qysh në fardhun të tij në Ragz.

Ndëjem tue bisadue deri në kohë të bukës e më diftoi per sukses qi kishte pasë në Vjenë, në Presbourg e në gjytetë tjera me randí ku garqet hartistike e kishin pritë shumë mirë. Tekemrâmba nuk më diftoi gjâ të ré: një kuader i pikturave prej Mark Vidal-it, nuk munte mos me kënë i kerkuem prej atyne austriakeve e magjarëve pasanikë qi i njofin e i shijojnë pikturat.

(vijon)

FOLKLORE

Po botojmë ket herë një këngë popullore, e cilla sot gjindet shumë me të vështirë, e që njifet nën emrin *Kanga e Buenës*. Këjo këngë pershkruen inondaten e madhe të lumit të Bunës që ndodhi në vjetin 1896, e rrënimet e mëdhaja që kjo bani në popullsinë e kësaj krahinë. Kanga në vetvendi nuk ka ndonjë bukuri, por tregon cillsin e posaçme të shpirtit të shqiptarit me kujtue që do ndodhje të jetës së vet me vjersha e këngë. N' sa kronisti i huej shkruen annale e kronistorina, kronisti shqiptar i ka amshue të ndodhunat e vëndit të vet, - në daç të jën këta të ndodhuna rëndsiqe historike, si lufta e tjera, në daç të ndodhuna kroniket, si epizode trimnijet, ngjarje gjithfarësh, e deri gjana humoristike, - tue qitë ka një këngë.

Mos t' i lëmë me hupë!

* * *

* * *

* * *

<i>Me sende nandhetegjashtë,</i>	<i>Fusha e male e jeshil-llege</i>	<i>Katundarët porse bájne hije,</i>
<i>Na tash Zotin do t' a drona</i>	<i>Per né t' gjitha kan mbarue;</i>	<i>I madh e i vogel kjañn më lot,</i>
<i>T' gjithkto halle t' i kjañm bashkë,</i>	<i>Tanë pazari deri në Teqe</i>	<i>Prej Dauletit indadije</i>
<i>T' tana janë gjynahet t' ona.</i>	<i>S' mbet dugájë pá u rrënue.</i>	<i>Zoti dhashtë te mira plot.</i>

<i>Po kallxojnë, nder dhëna tjera</i>	<i>Jena bá si jabanxhi,</i>	<i>Vetimë, shí e disa t' shkrejna,</i>
<i>Kshtá vakí s' ka bá kurrkuej,</i>	<i>Jena të vogjel pá takat;</i>	<i>Si n' katunde qi po tham,</i>
<i>Na mblói shiu edhe ëra,</i>	<i>Uren e hupi me gjith mullí,</i>	<i>Gjá e mállë e bereqetna,</i>
<i>Me na mbytë Zotyn me ujë.</i>	<i>E ká çue ne Torragjat.</i>	<i>I ká shkue mândi dâm.</i>

<i>Nepër Buen e nepër Drí</i>	<i>Na, tue hjękë gjithketo zore,</i>	<i>Shoqishojt t'ja bájme hallallë,</i>
<i>Sa te dekun qi po shkojnë,</i>	<i>Prap s' e dona shoqishojnë,</i>	<i>Na tash Zotin mos m' e fye;</i>
<i>Kjo e para mrekullí,</i>	<i>Duhet me gjetë nja dý malcore</i>	<i>Lëne per gjá e per mállë,</i>
<i>Iptidá ne Shkoder t' onë.</i>	<i>Per me kja pazarin t' onë.</i>	<i>Por kan shkue edhe me krye.</i>

<i>Njikjo punë báni vakí,</i>	<i>Na pak Zotin m' e mëndue,</i>	<i>Ka çue Zoti kastigim,</i>
<i>S' e xën besë me ja thanë kuëj,</i>	<i>N' Shkoder t' onë ást çart usulli</i>	<i>Me n' a rrënue ket vilajet,</i>
<i>Kan shkue t' mbytunt neper Dri</i>	<i>Do kja mirë e do lotue,</i>	<i>Asht një vāj e një ankim,</i>
<i>Porsi peshku neper ujë.</i>	<i>Se pazarit i ást vñe çulli.</i>	<i>Derman per né s' a m' u gjetë.</i>

<i>Çoi Zotyn gjithkto tallaze</i>	<i>Kena ndi e kena pá</i>	<i>Prap Zoti t' mira na nep,</i>
<i>Insani me marrë ilet,</i>	<i>Sá dugájë uji po i xëte,</i>	<i>Beregeti pá kënë lir,</i>
<i>Sa dugájë e sa magazë</i>	<i>Deri shpëndt per havá</i>	<i>Per gjithkënd ká kënë gazep;</i>
<i>Janë mbytun per kjahmet.</i>	<i>I kan hjękun do ezgjete.</i>	<i>Ishallo e bân Zoti mirë.</i>

<i>Jena bá si n' Venedik</i>	<i>Nderkatunde do shpijat t' shkreta</i>	<i>Tanë kto bejta mirë janë shkruë</i>
<i>Me ndejë shpijat neper ujë,</i>	<i>Nat' e ditë rrijnë tue kja,</i>	<i>Posë mullatit t' Hajdar Agës,</i>
<i>Ka çue Zoti per laik</i>	<i>Tanë do t' vñen nder gazeta,</i>	<i>Me temet e ka rrënue,</i>
<i>Per me i rã nder mënd gjithkuej.</i>	<i>Kan m' u hapë neper durnja.</i>	<i>Ka kënë haçeti i fukaràs.</i>

<i>N' Shkodër t' onë vakí ka bá,</i>	<i>Katundarët rrijnë tue bertitë.</i>	<i>Vinë gjindja tue lotue,</i>
<i>Kah do t' vñe njiký mkat,</i>	<i>Te na ást bá një kjahmet,</i>	<i>Per mállë çka na ká gjetë,</i>
<i>Qi ánderr m' e pasë pá</i>	<i>Ka çue Zoti me na fikë,</i>	<i>Edhe ky kënka rrënue,</i>
<i>Na ish dridhun kmisha n' shtat.</i>	<i>Me na marrë ket bereget.</i>	<i>Der pexheret i a ka tretë.</i>

<i>Janë bá hallku muhasere,</i>	<i>T' a marrë vesht t' gjitë Eura</i>	<i>Hall i madh per vaporaxhi</i>
<i>Dër katundet n' máje t' kcders,</i>	<i>Ndimë na paçim Perendin,</i>	<i>Kah s' i bájshin punës itat,</i>
<i>Sa kjahmete e qedere</i>	<i>Por alá s' na ka lshue toka,</i>	<i>Krejt i a ka rrënue at shpi,</i>
<i>Qi i ka pasë pazari i Shkoders.</i>	<i>Kaq gazep ka marrë Shqipnín.</i>	<i>Me temel á bá haráb.</i>

GJYKIMI I LEXUESAVE

mbi të përkohëshmen t' onë

VLLAZEN SALIH MEHMETI

Shkoder - Shqypni

P. T.

Së përkohëshmes "CIRKA,,

Këtu

Mora numrin e parë të përkohëshmes s' uej, pergëzoj shum inisjatorët e kësajë krijesë të ré shkodrane.

E përkohëshmja „Cirka" me të vertetë e vogel, porse lânda e sajë e zgjedhun e e thjeshtë, e bân terhekëse e mjaft të kândëshme.

Uroj qi kohë mbas kohe këjo e përkohëshme të zëgjanjë programin e vet në mëndyrë qi të kenë admirimin e gjithkuej.

Gjithmonë perkrahës i juej, mbetem me nderime

F. Ulqinaku

F. T. "CIRKA,,

Shkoder

Shi sot patme rasen me kndue të përkohëshmen t' uej „Cirka" u gzueme shum dhe ju urojmë perparim të gjallë në botimin e sajë.

me nderime

Deda i Shan Dedës

.....Tue urue nxehtësisht pá - lodhmení, vijim të shkelqyeshem, e ardhmení edhe má të lumtun së përkohëshmes s' uej të lavdueme, mbetem me nderime të nalta

Lena Mirakaj

Zot. Zija Mandiqi na i dergon urimet e veta në një vjershtë të shperthyeme prej zëmet, prej së cillës, prej ngushticës së vëndit, po botojmë vetem një pjesë:

Gzohem shum per një t' tillë idé,
Me këtë simpathí do të perfitoni,
Djelmín marë në ket mende e ké,
Me të kulturen do t' pasuroni

Me kaq sot tuj perfundue

Ju uroj, e pergjithmonë

Cirkës kohen me i a zgjatue

Ne mos tjetër dhet vjet má vonë.

me nderime

Zija Mandiqi

P. T.

Drejtoris së Përkohshmes "CIRKA,,

në Vënd

Më rá në dorë Revista Cirka me lândë e me një stil shum të pelqyeshem, për të cillen vëndi i jonë ka pasë nevojë të madhe për një të tillë Revistë.

Ju lumtë e paçi sukses e dalshi faqe bardhë, gjithashtu qofshi shëmbull për tjerë për formimin e një fletorës në Qytet t' onë qi ká ndëjë aq në heshtje.

Pranoni urimet e mija má të perzémerta dhe nderime

Omer Ruzhdiu

P. T.

Drejt. së përkohshmes "CIRKA,,

në Vënd

Me knaqsi e mora Nr. e të bukres së përkohshmes s' Uej, me lândë të zgjedhun dhe të rëndueme me aq shí. Më theka titulli i pershtatun qi kishit zgjednë, dhe jam i sigurtë se, mbas atij titulli, keni me veprue përherë, pse mbasi jemi ende në t' lím të përparimit e të gjitha punëve, punët e mdhaja do t' i perpilojmë me punë të vogla, me t' jat durim qi ká Cirka e ujit e butë me shpirtigurin e fortë. Tue u uruem një qindresë të çelikut, pelqen nderimet, e

Ejell Ndoca

Mues në Shk. "Skanderbeg,,

(Në numër tjetër kemi me vijue me botue prap gjykimet e lexuesave mbasi, prej mungesës së vëndit, një pjesë e madhe n' a mbet jashtë).

Në hije të Rozafatit

Nji mik i shkelqyshem në Shkoder Me 24 m. k. Shkodra u nderue me viziten e të Përndërueshmit Atë Leonard M. Bello, Generali i Urdhnit të Françeskajvet.

Per me dijtë randësin e posaçme që ka kjo ndodhje për Shqipëri, mjafton me mendue se urdhni françeskan njëhënder rreshta të vet plot 24 000 antarë të cillët, mbas Selisë Shëjtë varen kryekput prej Generalit të tyre e janë të përhapun në kater anët e botës kû tash shtat shëkuj shvillojuë vepren e vet jo vetem fetare, por edhe kulturele e bëmirsije, me shkolla universitete, institute kulture, smuatore, e tj. Prandej t'ardhunit e Generalit të tyre për vizitë në Shqipëri, jo vetem ka një kuptim e një randësi të posaçme për françeskajt shqiptarë që, për kah numri, nuk janë veç një themi e vogël e ushtrisë së madhe Françeskane, por sidomos në fort i është kushtue mbarë kombit shqiptar e Shqipërisë kû françeskajt tash 700 vjet derdhen mundin e palodhëshëm të tyre. E pa dyshim këtu gjë desht me çmues Qeveria Mbretërore, tue marrë pjesë zyrtarisht në pritje me anë të organeve të veta, ashtu veçanërisht Naltmadhënia e Tij Mbreti i jonë, i cili desht me çue si perfaqësues të vetin Z. Xhafer Ypin Kryeinspektor i Oborrit Mbretëruer.

Pritja kje përnjimënd e madhtueshme e bujare si prej anës t'auktoriteteve ashtu edhe të popullit. Si, kuer zdrypi në Durrës, ashtu prej këtej e deri në Shkoder, kudo që kaloi në Laç, te Ura Zogu, Lesh, auctoritete fetare e civile, e një shumicë e madhe popullit duell me pershndetë. Në Busbat, Z. Prefekti që i kishte dalë para, e muer për nderim n'auto të vet.

Te kisha e Zojës, pranë kalasë, e pershndeten Emz. Gasper Thaçi, argjipeshkev metropolit i Shkodres, auctoritete, parijska shkodrane e kryetarët e shoqinave të ndryshme, e këtui Z. Ndoc Çoba, ish-minister i Financave, me një ligjeratë shumë të bukur në gjuhë italishte, i dha mirseardhen e e falnderoi nëmen të Shkoders.

Kur merrti në Shkoder, nonsë moti i keq, rrugat për rreth kuvëndit Françeskan ishin mbushë prej popullit që ishte mledhë.

Perfaqësuesi i N. M.T. bashkë me auctoritete tjera mueren pjesë në ceremoninat fetare që u shvilluen në Kishën Françeskane ashtu në një argtim theaturuer që u dha për këtë rast.

Një gostë e madhe u shtrua në kuvënd të françeskajvet, si edhe një tjetër në Bashkinë e vëndit, kû kjene grishë personat më të spikatuna t'auktoriteteve zyrtare fetare e civile, ashtu edhe prej paris së popullit. Në kësaj rasa

nder ligjerata të ndryshme që mbajtne Z. Xhafer Ypi e personalitete tjera, kje theksue vepër përnjimënd madhteshtore që me zell të padam kan krye françeskajt në Shqipëri në pikëpamje kulturele e bëmirsije për doli të popullit shqiptar. Të gjithë shtypi shqiptar i ka dhënë randësi të posaçme kësaj ndodhje, tue pershkrue gjënësisht t'ardhunit e Atë Bello-s në Shqipëri.

Edhe „Cirka“ gzohe të bashkojë zënin e vet për me i urue mikut të shkelqyshem mirseardhen në vënd t'onë.

Me një mot përndërues të Diel paradite me 24-V-936 u shvillue me shumë shkelxim manifestimi gjymnastikuer i nxënësve të Shkodres. Skuadrat e ndryshme merrjne në fuqinë të stolitsun për bukurë prej Bashkijet në orën 8.30, tue u rëndue secilla në vënd paracaktuem me një dishiplinë të rregullt.

Në orën 9, me t'ardhun të Prefektit, Z. Javer Hurshit, u fill një revistë që kje si një paraqitje e tanë forcave shkollave të rinisë së Shkodres para autoriteteve. Mardej Z. Prefekti mbajti një fjalim të bukur e të pershtatshëm drejtue nxënësve edhe mësuesve e tue pefundue me brohorit për Mbret, Atdhë, Flamur e Djelmni shqiptarë. Fjalimi kje pritë me duertokitje të gjalla.

Mrapa nisi shvillimi i programit, tue fillue prej Hymnit të N. M. Tij Mbretit e Flamurit, që kje i ndigjuem në kambë e me nderim prej xhansave e mbarë publikut.

Ushtrimet e ndryshme të shvillueme me ritmikë të kandshme e dishiplinë të madhe kjene me të vertetë të bukura kjene shijue prej prindve të xhansave e mbarë publikut sa s'ka, tue u gzue që rinia shkodrane është e zoja me bërë përparimë të dritshme n'ushtrim gjymnastik kur të kën muesa të zellshme e t'afte.

Kah mbarimi i programit një grup varzash së shkollës femnore të Serrequt nën drejtimin e prof. A. Domini shvilloi një valle shumë të bukur me tue përcjellë me këngë.

Në fund Ida Kaja xanëse e Shkollës Femnore të Serrequt deklaroi një vjershë «Valo Flamur» e Gjorgjina Gjurbabej një fjalim të shkurtër. Të dyja kjene fort pelqye.

Hymni i Djelmnit e parakalimi përparë Z. Prefektit kjene pjesët më të mrëme i kësaj shfaqje përnjimënd të kandshme përgatitë me kujdes prej Prof. Domini e tjerë instruktorë që me zellin e tyre i kanë dhënë një argtim e një gzim Shkodres e një knaqsi rinisë shkodrane.

Per me largue të keq

31 Jeta e nierit.

Tetë vjetsh.—

Hjedh gur me shumicë: tue gjuejtë pëmë, shtasë, njerz e tjera. Æsht «koha e gurit».

Trembëdhetë vjetsh.

Punon me brisk per me leskrue e birue bankat në shkollë; merr mrapa me mëshë në dorë micat; kerkon gozhda per me qitë nder brava. «Koha e hekurit».

Njizet vjetsh.

Student u' Universitet. Mërrina, shetina, ëndje të pá-dáme, ujë, ér, diell, shí, poezí, tuba lulesh..... «Koha e mjesme!»

Tridhetepësë vjetsh.—

Nji shpí komode e të qét, nji nëpúnësi antidinamike, grue, fmí, votra e zjermit në dimen, kopshti me pëmë në vérë, haena të mira, nji gotë vënë rrushi, duhan të mirë..... «Koha e tashme».

* * *

Nji xânës këthen në shpí vrânët e u thotë prindve të vet:

— Un nuk shkoj mâ në shkollë. Na xânësat e mârre pelsasim tuj punue, e msuesi merr rrogen.

* * *

Prej nji artikullit bibljografik.

«Libri i auktorit të rí Zot. X nuk ka nevojë të porositet, është prej atyne qi mûnd të lexohen me sý mbyllë.

* * *

Nji koprrac ndeshë në dy nevojtarë të verbtë rrugës qi i shtrijnë doren per lmoshë.

— Qe, — u tha — merrnjë e dânje per gjysë. Por nuk u dha kurrëgjâ.

Por seicilli nder të verbtë lypte prej tjetrit pjesen qi i perkite, e nuk vonuen e u xûene me shoqishojnë, tue u rrahë me shkopí.

* * *

Me dhânë e me mârre.

Msuesi u thotë xânësve në shkollë:

E sidomos të ju bijnë gjithmonë nder mënd, o fmí, se është gzim mâ i madh me dhanë se me mârre.

Nji xânës: Po, sidomos shputat.

* * *

I pá-xânuni besë.

Rá biseda mbí rrëna. Zoja: Un në jetë t'ême s'kam rrëjtë veç trí herë. Zotnija: At-herë, Zojë, tash u bane kater.

* * *

Beqari: a dini, Zojë, mûe m'i kânde personat e mëçme, por, në kjoftë se martohem, grueja e jême do të jét mâ pak e meçme se ún.

Zoja: Po, po, kuptova, ju doni me ndëjë gjithmonë beqâr.

* * *

Fryte nji erë e fôrt e nji zotnís, tue shkue rrugës i a hoq kapelen prej kreje. U lshue në vrap per me e kapë, dy herë u rrxue e së mrâmi mrrijn me i a njitë doren. Në sá po e shite me kujdes me mangë të petkut, nji zotní tjetër pá kapelë në krye po i avitet e po i thotë: «Të falem nderës zotní qi pate mîrsín me m'a kapë kapelen qi m'a muer era.

— E ké gabim, pergjegji ai tjetri, këjo është kapela e êne.

— Jo, i a priti ai, t'ânden tek e ké mbas shpine të varun per lidhës të vet.

* * *

Tue kerkue nji vënd se kû më verbe dy ingliz mrrijten në nji fshat maluer e pvetne njânin prej atij vëndit:

— A është vënd i shndoshtë ky?

— Shum i shndoshtë!

Kaq mâ qi per me i dhânë mlim nji lâ-mës vorrese na është dashtë me mbyttë nji gift vëndas.

* * *

Dy mjek në bisedim.

— Po t'â nuk gabon kurr?

— Po si s'gaboj! Nn herë veç kam gabue tashë. Mbas qi preva nji të smuet me apendicitë nâsh se nuk kishte pasë çka më-ndova un.

— Çka more, a nuk kishte pasë apendicitë?

— Po more, apendicitë po, por nuk kish-te pasë të holla!

Drandofillja

Jemi në muej të drandofilleve, e prandej kujtoj se nuk është gjë e pa vënd me folë pak për drandofille.

Drandofillja kje mbajtë edhe kje thirrë mretnesha e luleve, e ká gzuë në ç' do kohë e në ç' do vënd një nderim të posaçëm.

Të fillojmë te Konfuçi: Ky kishte një adhurim të madh për drandofille e qiti në nderim të tyne 3333 poezina, disa nder të cillat lexohen edhe sod nder ënë të mbdhaja lulesh të Perendorís Qiellore. Për Kinez një strajcë e vogël plot me gjeth drandofillesh është ilaçi më i miri kundra shpirtit të keq e kundra andrrave të kqija.

Salomoni këndon ndermjet drandofilleve të Jerikos e të Saronit. Anakreonti thotë se drandofillja leu prej një cirket një të dëtit prej të cillit duel Venus. Neroni një ditë urdhnoj që të bite një shí drandofillesh përmbi miq që kishte thirrë në gostë, shka i kushtoi vjeftjen e kater milion sestercave. Eliogabali, tue dashtë me i a dalë Neronit, bëni me rá një shí me gjeth drandofillesh kaq të shpeshtë e të pádám përmbi krye të miqve të vet të thirrur në gostë, sá këta kjene në rrezik me mbetë pá frýmë.

Kleopatra nder sala të veta ecte përmbi një shtrat gjethsh drandofillesh një pllâmbë nalt, të mbájtun prej një rrexet të prarueme të hollë fort. Apiçi kje aj që qiti «pudding»-un (Budinín) e drandofilles. Italia ishte atëherë të gjithë një lulishtë drandofillesh, e kúr Egjiptjanët, në mjedis të dimnit, i çuene Domicjanit një sasi të madhe lulesh, Romakët qeshne e u përgjegjë: «Na çoni grûnë, se drandofille ju çojmë na».

Kúr zdrypne barbarët n' Itali, filloi për drandofillet, si për të gjithë sendet tjera të bukra, një kohë e vshtirë, e për shumë kohë nuk u ndi më gjë për to. Karli i Math u mundue kot me i qitë persí në pah, gjithashtu as Kryqtarët nuk patne fat tuj prûe n' Europë disa lloje drandofillesh azjatike të bukra fort. Vetëm në të gjashtëmbëdhjetin shekull filloi rilindja e drandofilles. Mungarët benediktin,

kúdo që ngrehshin kuvënde, vëshin drandofille. Uji i drandofilles në kohë të mjesme u përdorte edhe nder ceremonina fetare.

Në Helveti të pandehunit që merrshin pá fajsín, kishin të drejtë me vûe në seter «drandofillen e pá-fajnis».

Sod drandofillet duhen e pelqehen më fort se kurr. Florikultura merret shumë me to, e ká mrrijtë me dallue deri më tepër se 3000 lloje drandofillesh, e gadi për ditë dalin lloje tjera.

N' Europë janë siđomos dy lulishta drandofillesh që njehen se janë më të pasunat e botës: njëna në Toulon që prej Prillit e deri në Majë, prodhon jo më pak se 50.000 drandofille të bardha, e tjetra n' Ildesheim, një vënd i vogël afer Hannover-it, që është më e vjetra që njifet. Mbas gojdhane, një pëmë drandofilljet e asajë lulishtë kje vûe prej Karlit të Math afer vorrezeve t' atij vëndit vjeten 803. Trupi i parë është thá, por filiza tjerë i çilne rrugë vedit neper rrënojet e një muri, e mluene me gëma të vet të gjithë Kishen e vorreve. Kisha kje djegë në të njimb-dhetëtin shekull, por rrájet e pëmës jetuene gjithnjë e qitne degë të reja që rrethojnë Kishen që është sod.

Një poemë i vjetit 1690 flet gâtë për ket drandofille.

Rreth drandofilles kanë dalë edhe shumë legenda, e që një nder më të bukrat.

Adami e Eva porra ishin nënë dbue prej Parrizit të tokës, e aty kú përpara shkëlqete gjithë bukurija e grumbullueme prej Krijuesit, mretnote tashmjerim e shkretí. Sepse drita, era e luleve e kënga e zogjve nuk janë tjetër por si një pasqyrë e gazit të Perendís, e Perendija ishte pranue.

— Zot — e pveti Mhilli Arkëngjull, si ka me këne tash gjëndja e atyne të mjerëve që kë largue prej Vedit?

— Të dy kanë me jetue e kanë me dehtë — përgjigji Perendija. — Jeta e tyne ká me këne e mbushun me ndodhje herë të gzuësme herë të mjera; bashkë me që do

gzim kanë me pasë edhe ferren e ndo' i dhimës, ata dy, edhe ata qi do të lëjnë prej tyne, kanë me pá, në kohen e gzimit, bukurin per të cillen i krijova; e në dhimë e në mjerim kan me ndi idhnimin t'em. Kanë me pasë gzime e idhnime, gaz dhe lot; rinfa qi ká me i gazmue me ándrra të bukura, e pleqsín me të fshame qi ká me i veshkë. I Gjithpushtueshmi práni, por mbasi në Parrizë të Tokës ishin të gjallë shembujt e ç' do veprimet e ç' do dashtnís, Arkëngjulli tha prap:

— O Perendi i amshueshem, në krijesë mungon shembulli per shka thae. Atëherë i Gjithpushtueshmi krijoi drandofillen: Shembullin e jetës së njerit.

ZEF JAKINI

Shtylla e lexuesave

Sikuer kemi pasë rasen m'e theksue edhe má parë, e perkohëshmja s' bashkut me lexuesat e vet besnikë perbân, si me thanë, një familje të vetme, e qellimi i ynë ást qí ndermjet pjestarëve të kësajë familje të két një lidhje të vijueshme edhe të fortë. Prandej rubrika qi po hapin në ket numer, ká per qellim me i paraqitë lexuesave t'onë mûndësin qi edhe ato të mûnd t'i shprehin idët e veta, ose pvetjet e dishiret qi mûnd të kén, rreth çashtjeve të jetës s' onë kulturore e shoqnore. Ndodhë shpesh herë qi shumkush dishron me shfaqë mëndime të veta, por, o nuk ká rasë, ose kishte me i u dashtë me shkruë artikuj të gjatë, gjá qi gjithkush nuk mundet ose priton m'e bâ.

Shtylla e lexuesave ást haptë prá per gjithkënd qi në mëndyrë të shkurtë e pá pretendime retorike don me çfaqë mëndime ose dishron me pasë pergjegje. Merret vesht se të gjitha çfaqjet e mëndimeve e pvetjeve do të jén të kufizueme mrênda caceve të vûeme prej Ligjës së Shtypit.

«CIRKA»

Korrespondenca e „CIRKES“

Të gjith atyne pajtimtarëve qi patne mirësin me n'a dergue çmimin e pajtimet, po u dergohet veças dora e arkës.

Rr. Pr. — Trieste — Ju falemi nderës në mëndyrë të posaçme per pajtimin t'uej perkrahës. Libri „Pinoku“ po u dergohet me postë.

Lupi. — Shkoder — Ju falemi nderës per bashkëpunim. Novela ást shum e bukur edhe e shkrueme mirë, por mbasi paraqitka një fakt kronike, per arsylene qi kuptohen, mjerisht nuk ká si botohet. Presim tjera.

I. G. N. — Elbasan — Po ju shkruem leter.

Luân Burrthyësi — Ju falemi nderës shum per leter qi na shkrueni. Edhe poezija tjeter do të botohet kúr t'i vijë rradha.

K. Jakova — Shkoder — Falemi nderës per bashkëpunim. „Bylbylit“ ká m'u botue.

G. M. — Shkoder Falemi nderës shum. Ká m'u botue në «Shtyllë të lexuesave» së cillës i përket.

E. F. G. — Orosh — Ju falemi nderës shum per letren t'uej d. 28 m. k.

N. S. — — Orosh — Qortueme gabimin e bâmë n'adresë. Faleminderës.

L. S. — Shkoder — Falemi nderës, per lojen e bukur qi na çuet m'u botue per konkurs. Edhe në ket lámë, si nder gjith tjerat, presim me gjith qéf bashkëpunimin e lexuesave. Por mjerisht kësajë herë problemi i juej nuk kje i pershtatun per të perkohëshmen t'onë, mbasi loja e shabut nuk ást aq fort e perhapun në Shqëni. Proveni me tjera.

Re. Shp. — Shkoder — Ndrremë adresen në mëndyrë të dishueme prej tush.

H. Bertram — Shkoder — Artikulli i Juej do të botohë shpej. Faleminderës e presim tjerë.